«Каралды» Башлангыч сыйныф укытучыларының ММБ җитәкчесе ______/ Идрисова Г.Ф./ Беркетмә № 1 «_28_» август_2021 ел	«Килешенде» «Олы Кариле урта гомуми белем бирү мәктәбе»ГББМБУнең укыт эшләре буенча директор урынбасары ______/Гараева С.Р./ «28 » август_2021ел	« Утверждаю» «Олы Кариле урта гомуми белем бирү мәктәбе» ГББМБУ директоры ______/Гайнуллин З.А./ Приказ № 87 «31»_август _2021ел

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Олы Кариле урта гомуми белеем бирү мәктәбе

Башлангыч сыйныфларда белем бирү өчен
"Туган телдә әдәби уку"
предметыннан эш программасы
(реализации вакыты - 5 ел)

Педагогик совет киңәшмәсендә
каралды һәм кабул ителде
Беркетмә № 1
«28» август 2021 ел

Төзүчеләр: башлангыч сыйныф укытучылары
Зиятдинова Ф.Г
Идрисова Г.Ф.

УКУ ГАМӘЛЛӘРЕН ФОРМАЛАШТЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН НӘТИҖӘЛӘРЕ
1класс

Бүлекләр	**Универсаль уку гамәлләр**			**Шәхескә кагылышлы**
	Танып белү	**Коммуникатив**	**Регулятив**	
Әлифба. Әзерлек чоры.	Дәреслектә ориентлаша белү; шартлы билгеләрнең телен белү; текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; аңлап телдән сөйләм төзү.	Укытучыны,иптәшеңне тыңлый һәм ишетә белү; иптәшеңнең позициясен истә тотып,аңа аңлаешлы итеп сөйләү; күршең белән хезмәттәшлек итү; төркемдә эшли белү.	Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау.	Дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү.
Әлифба чоры	Дәреслектә ориентлаша белү; шартлы билгеләрнең телен белү; текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; кирәкле мәгълүматны эзләү һәм табу; модельләштерә белү;.	укытучының һәм иптәшләренең сорауларына җавап бирә белү; диалогта катнашу; сәнгатьле итеп уку; этикет кагыйдәләрен белү; чылбыр буенча уку.	Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дәреслеген тикшерү; эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	Күршеңә,сыйныфташларыңа ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; үз уңышларын/ уңышсызлыкларын турында фикер йөртү; үз мөмкинлекләреңне бәяләү.
Халык авыз иҗаты һәм әдәбият	Дәреслектә ориентлаша белү; шартлы билгеләрнең телен белү; текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; текстан билгеләнгән өзекне табу; дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш	Иптәшеңнең позициясен истә тотып,аңа аңлаешлы, сәнгатьле итеп сөйләү; күршең белән хезмәттәшлек итү; укытучының һәм иптәшләренең сорауларына җавап бирә белү; диалогта катнашу; сәнгатьле итеп уку;	Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дәреслеген тикшерү; эшләнгән эшнең сыйфатын	Күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; үз уңышларын/ уңышсызлыкларын турында фикер йөртү; үз мөмкинлекләреңне бәяләү.

	дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	этикет кагыйдәләрен белү.	һәм дәрәҗәсен билгеләү.	
Әдәби жанрлар	Шартлы билгеләрнең телен белү; текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү; эзләнә,үзгәртә, таба белү.	Иптәшеңнең позициясен истә тотып,аңа аңлаешлы итеп сөйләү; күршең белән хезмәттәшлек итү; сәнгатьле итеп уку; этикет кагыйдәләрен белү.	Үз фикерңне әйтә белү; кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү; үзеднең эшеңне оештыра белү.	Кеше һәм үзең эшләгән гамәлләрне бәяли белү; күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; үз уңышларың/ уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; үз мөмкинлекләреңне бәяләү; «Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?» - диген сорау кую.

УКУЧЫЛАРНЫҢ ӘЗЕРЛЕК ДӘРӘҖӘСЕНӘ ТАЛӘПЛӘР

Әлифба чорының ахырына балалар: 1. Татар теленең авазларының сузык һәм тартык; әйткәндә, сөйләм органнарында киртә ясала/ясалмый торган авазларга бүленүен, сузыкларның калын һәм нечкә булуын, тартыкларның нечкә- калын яңгырашын сузык аваз хәрефләре белдерүен; - сүзнең яңгыраш һәм мәгънә бөтенлегенә ия булуын; - сүзнең иҗекләргә бүленүен, бер иҗекнең көчлерәк һәм озынрак әйтелүен; - сүзләр предметларны, аларның билгеләрен, эш-хәрәкәтләрен белдерүләрен, ярдәмче сүзләр сүзләрне, җөмләләрне үзара бәйләү өчен хезмәт итүләрен, аларның график символларын; - әйтмә сөйләмнең текст һәм җөмләләргә бүленүен, аларны график сурәтләп булу мөмкинлеген; элемент-сызыклар һәм элемент-өлгеләрнең басма һәм язма хәрефләрнең график системасының структур (төзелеш) берәмлекләре булуын; - һәр басма һәм язма хәреф формасының тиешле урын-сан мөнәсәбәтендә урнашкан элементлардан торуын аңлый белергә тиеш. 2. Укучылар сүз башыннан башлап, андагы һәр авазны көчлерәк итеп билгели бара,	1 нче сыйныфны тәмамлаганда, укучыларның белеменә, эш осталыгына, һәм күнекмәләренә таләпләр: • әсәрне иҗекләп, аерым сүзләрне дөрес әйтеп укый белү; • текст эчтәлеген аңлау; • проза һәм шигъри әсәрләрне аера белү; • фольклор әсәрләрен аеру (табышмак, санамыш, тизәйткеч, әндәшләр һ.б.) • текстлагы кабатлаулар, рифма, әндәш сүзләрне табу, сорау һәм өндәү җөмләләрне тану • ―Эчтәлек‖ битеннән кирәкле әсәрнең кайсы биттә булуын ачыклау; • бирелгән текстка карата сорауларга

берсен аерып алып аңа характеристика бирү; - анализ вакытында тартыкларның яңгырау-саңгыраулыгын билгеләү алымнарын куллана; - сүзне иҗекләргә бүлү; - схемалардан сүзнең аваз язылышын иҗекләп һәм орфоэпик дөрес итеп укый; - схемалардагы һәм «Әлифба» текстларында бирелгән хәреф язуын иҗекләп һәм орфоэпик дөрес итеп укый; - сүзнең аваз формасын шартлы график формадан хәреф формасына һәм киресенчә үзгәртә; - элемент-шаблоннар нигезендә басма һәм язма хәрефләрне төзи һәм анализлый; 3. Туган телнең сөйләм төзелешен аңлый, аваз, иҗек, сүз, сүзтезмә, җөмлә, текст кебек тел берәмлекләрен образлы күзаллый; 4. Һәр укучы үзенә генә хас темпта текстларны офоэпик нормаларга туры китереп укый; - текстның аерым бер өлешләрен сөйли (2 — 3 җөмлә белән) ; - укылган текст эчтәлеге буенча бирелгән сорауларга җавап бирә; - тыңланган текстка исем куша белергә тиеш.	җавап табу. **Укучы түбәндәгеләрне белергә тиеш** • төрле авторларның 3 — 4 әсәрен яттан; • укылган әсәрләрнең эчтәлеген.

2 класс

Бүлек	Метапредметлы, шәхси кәтелгән нәтиҗәләр			
	Танып белү УУГ	Регулятив УУГ	Коммуникатив УУГ	Шәхескә кагылышлы УУГ
Белдекле Керпедә кунакта	- дәреслеккә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар	-эшләнәчәк эшкә мөстәкыйль максат куя белү; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дәреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану;	- тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - ачыклаучы сораулар бирә белү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позициянне нигезләү;	- үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру; - дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне

	белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	- эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- иптәшеңнең позициясен истә тотып,аңа аңлаешлы, сәнгатьле итеп сөйләү; -диалогта катнашу; -сәнгатьле итеп уку; -этикет кагыйдәләрен белү.	бәяләү; -―Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?‖-дигән сорау кую.
Белмәмештә кунакта	-логик фикерләү чылбырын төзү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-үз-үзеңне ихтыяр буенча көйләү; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану.	-укытучының һәм иптәшләренең сорауларына җавап бирә белү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позицияңне нигезләү.	- иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру; - дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
Укымышлы Ябалак янында	-материаль объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү; - дәреслектә ориентлаша белү; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү.	-бәяләү нәтиҗәсен шартлы символик формада чагылдыру; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	-сәнгатьле итеп уку; - күршең белән хезмәттәшлек итү. - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру;
Аю әнендә	-анализ, гомумиләштерү нигезендә нәтиҗә чыгару; - дәреслектә ориентлаша белү;	-дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау;	- күршең белән хезмәттәшлек итү; - төрле фикерләрне исәпкә алу	-сәламәт һәм имин яшәү рәвешенә ихтыяҗ тудыру; - дәреслек геройларына,

	- шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү.	-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	һәм үз позицияңне нигезләү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
Күрү ноктасы	- дәреслектә ориентлаша белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү, уңышлылыгына бәя бирү; - тормыш тәҗрибәсен куллану - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позицияңне нигезләү; - күршең белән хезмәттәшлек итү:эш бүлешү,үз эшеңне эшләү, бер-береңнең эшен тикшерү; -чылбыр буенча эшләү.	- үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
Балалар өчен газета һәм журналлар	-тәкъдим ителгән план ярдәмендә предмет, күренешләрне сурәтләү ; - дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү;	-укучылар тарафыннан белгән яки әлегәчә белмәгән күнекмәләрне үзара бәйлә-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән	- эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - күршең белән хезмәттәшлек итү;	- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү;

	- текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	-чылбыр буенча эшләү.	- үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
Шагыйрь әчен табигать – серле һәм җанлы дөнья	- дәреслеккә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - күршең белән хезмәттәшлек итү.	-төп мораль нормаларны белү һәм аларны үтәүгә ориентлашу; -дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз уңышлары-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
Кызык һәм көлкеле хәлләр	- дәреслеккә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне	- тормыш тәҗрибәсен куллану - кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген	- төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позициядне нигезләү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне

	табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану.		бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру; -төп мораль нормаларны белү һәм аларны үтәүгә ориентлашу.

3класс

Бүлек исеме	Предмет нәтиҗәләре		Метапредмет нәтиҗәләре	Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр
	Укучы өйрәнәчәк	Укучы өйрәнергә мөмкинлек алачак		
Хайваннар турында әкиятләр	-тылсымлы, хайваннар турындагы әкиятләрне, мәсәлләрне, тормыш-көнкүреш әкиятләрен аерырга; - тормыш-көнкүреш һәм тылсымлы әкиятләрнең үзенчәлегенaчыкларга; -әкият белән хикәяне аерырга; -әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, җанландыру).	-хайваннар турындагы әкиятләрнең кайчан килеп чыгышы турында фикерләргә; - төрле халыклар әкиятләрендә йөремсәк сюжет булуын ачыкларга.	**Регулятив күнекмә:** -максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштырга; -ирешeләчәк нәтиҗәне алдан күрергә; -үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылырга; -укытучы белән хезмәттәшлекне итәргә;	-татартеленә карата ихтирамлыкарашбулдыру. Үзуңышларың,уңышсызлык-ларыңтурындафикерйөртү.үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөньясы белән танышырга, җәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә; уку эшчәнлеге һәм аның мотивлары арасында элемтә урнаштырырга; әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм
Мәсәл жанры.				
Мәкаль жанры				
Әдәби жанрлар	-сүзләрне укыганда төгәл, дөрес әйтеп укырга, уку тизлеген арттыра барырга;	- мөстәкыйль рәвештә тематик , жанрлар буенча җыентыклар төзергә;		

Библиографик культура Уку,сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру	- текст белән беренче танышканда эчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, ирекле өзек белән танышырга, өзекне сайлап укырга; - укытучыны, сыйныфташларын тыңларга, сорауларга җавап биргәндә иптәшләрен кабатламаска, үз фикерләрен төгәл әйтә белергә; - төрле авторның 6-8 әсәрен яки алардан өзекне яттан сөйләргә; -үзе яраткан автор, аның әсәрләре турында сөйли белергә; - бирелгән текстын темасын төп мәгънәсен ачыкларга, авторның үз героена мөнәсәбәтен билгеләргә; - әсәр геройларына характеристика бирергә; - укылган әсәрнең эчтәлеген аңларга,интонация,уку темпын сайларга, паузалар белән укырга; - әсәрләр буенча инсценировкалар әзерләгәндә катнашырга.	-уку өчен мөстәкыйль рәвештә китаплар сайлап, китап элементлары буенча эчтәлекне ачыкларга; - сайлап алынган китапларны мөстәкыйль укырга; - сүзлекләр белән мөстәкыйль эш итәргә; - шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укып, текстка карата үз мөнәсәбәтеңне белдерергә; - дәреслектә бирелгән иллюстрацияләрне әдәби текстлар белән чагыштырып, уртак һәм аермалы якларын табарга; - әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән сөйләм төзергә. -таныш булмаган сүзләрне үз эченә алган текстларны тыңлаганда, аларның эчтәлеген аңлау өчен, тоемлаудан файдалану.	**Танып -белү күнекмәсе:** -эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп барырга; -охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга; -проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтергә; -проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга. **Коммуникатив күнекмә:** -укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә; -сораулар формалаштырырга, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә; -эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә;	эстетик хисләр формалаштырырга. белем бирү учреждениесенә унай караш, әдәби уку фәнен өйрәнүнең кирәклеген аңларга; уку эшчәнлегенең уңышлылыгы (унышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга; аралашканда иптәшеңнең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышында мораль нормаларга һәм этик таләпләргә тотрыклы ияреръгә. Текстлардагы төрле тормыш ситуацияләренә һәм геройларның гамәлләренә гомүмкешелек нормаларыннан чыгып бәя бирергә.

4класс

Предмет нәтиҗәләре

Укучылар өйрәнәчәк:

- Сөйләм барышында әйтелгән фикерне аңлау, ишеткән әсәрнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү, вакыйгаларның эзлеклелеген билгеләү, сөйләмдә куелган максатны аңлый алу, дәрес, фәнни яктан таныпбелү, әдәби әсәрләрне тыңлаганнан соң сораулар куя белү таләп ителә.

- Укыганда орфоэпик һәм интонацион нормаларны саклау. Җөмләләрне укыганда тыныш билгеләрен интонация белән аера белү. Төрле төрдәге һәм типтагы текстларның мәгънә үзенчәлекләрен аңлау, аларны интонация ярдәмендә бирү.

- Яшь үзенчәлекләренә туры килгән күләмдәге һәм жанрдагы әсәрләрне эчтән укыганда мәгънәсен аңлап җиткерү. Уку төрләрен билгели белү (өйрәнү, танышу, карап чыгу, сайлап уку). Тексттан тиешле мәгълүматны таба белү. Фактлар, тасвирлау, өстәмә фикерләр белән тулыландырып уку.

- Төрле стильдәге – әдәби, дәреслек, фәнни-популяр текстлар турында гомуми күзаллау булдыру, аларны чагыштыра белү. Бу төр текстларның максатларын билгеләү. Фольклор текстының үзенчәлекләрен табу. Текстны төрле җөмләләр тезмәсеннән гамәли аеру. Әсәрнең исеменә һәм бизәлешенә карап, эчтәлеге турында белә алу.

- Текстның темасын, төп фикерен, төзелешен ачыклау; текстны мәгънәле кисәкләргә бүлү, аларны исемләү. Төрле мәгълүмат белән эшли алу. Текст буенча сорауларга җавап бирү, тема буенча чыгыш ясау, иптәшеңнең чыгышын тыңлау, әңгәмә вакытында, текстны кулланып, җавапларны тулыландыруда катнашу. Төрле белешмә һәм иллюстратив-сәнгать материалларыннан файдалану.

- Россиядә һәм татарларда беренче китаплар, аларның басыла башлау тарихы турында гомуми күзаллау. Китап типларын ачыклау: әсәр, җыентык, сайланма әсәр, вакытлы матбугат, белешмәлекләр (сүзлек, энциклопедия).

- Бирелгән исемлек, картотека буенча китап сайлый белү. Алфавит каталогыннан файдалану. Яшь үзенчәлекләренә туры килгән сүзлек һәм белешмә материалларны мөстәкыйль рәвештә куллана белү.

- Әсәрнең исемен аның эчтәлегенә мөнәсәбәтле рәвештә аңлау. Халык авыз иҗаты әсәрләренең гомумкешелек әхлак кагыйдәләрен һәм кешеләрнең үзара мөнәсәбәтләрен күрсәтүен ачыклау. Туган ил, Ватан төшенчәсен аңлау, Россия халыклары мисалында әдәбиятта төрле милләт халыкларының туган илгә мәхәббәте турында күзаллау булдыру.

- Сәнгатьлелек тудыру чараларын кулланып, бирелгән текстстагы геройга характеристика бирү. Әсәрдән геройны һәм вакыйгаларны характерлаган сүзләрне табу. Укытучы ярдәмендә катнашучыларның эш-гамәлләренең мотивларын билгеләү, аларны анализлау, чагыштыру. Геройларның эш-гамәлләрен капма-каршылыгы яки охшашлыгы буенча чагыштыру. Текстны анализлау барышында автор билгеләмәләре, геройның исеме аша авторның аңа мөнәсәбәтен ачыклау. Әсәр героеның портретын, характерын аның эш-гамәлләре һәм сөйләме аша бирү.

- Әдәби әсәр эчтәлеген сөйләүнең төрләрен (тулы, сайлап, кыскача – төп фикерне әйтү) үзләштерү.

- Текстның эчтәлеген тулысынча сөйләү: бирелгән өзектәге төп фикерне ачыклау, кирәкле сүзләрне билгеләү, исем кушу, эпизодның эчтәлеген тулысынча сөйләү, һәрбер өлешнең һәм текстның төп фикерен билгеләү, һәр өлешкә һәм тулаем текстка исем кушу, текстстагы җөмләләрне атау, сорау җөмлә яки үзләре теләгән форма кулланып, план төзү.

- Бирелгән өзек эчтәлеген сайлап сөйләү: геройга характеристика бирү (кирәкле сүзләрне текстстан сайлау), вакыйга буенча урынны сурәтләү (урынны сурәтләгән сүзләр, сүзтезмәләрне текстстан алып).

- Әсәрнең исемен аның эчтәлегенә бәйле рәвештә аңлату. Уку, фәнни-популяр текстларның үзенчәлекләрен ачыклый белү. Риваять, легенда, миф, әкият кебек әсәрләрнең гомуми үзенчәлекләен аңлау. Текстларга гади анализ алымнары белән таныштыру; сәбәп һәм нәтиҗә бердәмлеген ачыклау. Текстның төп фикерен, микротемаларны, төп һәм терәк сүзләрне табу.

- Сөйләм төре буларак диалог. Диалогик сөйләмнең үзенчәлекләре: сорауны аңлау, аларга җавап бирү; текст буенча сораулар куя белү. Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау. Сүзлек белән эш (туры, күчерелмә, күпмәгънәле сүзләрне аерып алу), укучыларның сүзлек байлыгын максатчан тулыландыра бару.

- Сөйләм төре буларак монолог. Автор текстына таянып, тәкъдим ителгән яки укытучы әйткән тема буенча зур булмаган текст (монолог) төзү. Сөйләмдә текстның төп фикерен чагылдыру. Фәнни-популяр һәм әдәби әсәрләрнең үзенчәлеген искә алып, укылган яки ишеткән текстның эчтәлеген төгәл сөйләп бирү. Көндәлек тормыштан, әдәби әсәрләрдән, сынлы сәнгать әсәрләреннән алынган тәэсирләрне тасвирлый белү, фикерләү, хикәяләү аша бирү. Чыгышыңны дөрес планлаштыра алу. Монологик сөйләмнең үзенчәлекләрен искә алып, синоним, антоним, чагыштыруларны урынлы куллану.

- Язма сөйләм нормалары: эчтәлекнең әсәр исеменә туры килүе (тема чагылышы, геройларның характеры, вакыйга барган урын). Язма сөйләмдә телнең сәнгати сурәтләү чараларын: синоним, антоним, чагыштыруларны куллана белү. Бирелгән тема буенча хикәя, бәяләмә төзү.

- Россиядә яшәүче төрле милләт халыкларының авыз иҗаты әсәрләре. XIX–XX гасырда яшәгән классик язучыларның (шул исәптән балалар язучыларының да) әсәрләрен өйрәнү.

- Төрле китаплар (тарихи, маҗаралы, фантастик, фәнни-популяр басмалар, белешмәлекләр, энциклопедияләр) һәм балалар вакытлы матбугаты белән танышу.

- Укытучы ярдәмендә әдәби тексттан сәнгатьлелек чараларын: синоним, антоним, эпитет, чагыштыру, метафора, гиперболаларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.

- Әдәби әсәр, әдәби образ, сүз сәнгате, автор (сөйләүче), сюжет, тема; әсәр герое: портреты, сөйләме, эш-гамәлләре, фикерләре; авторның әсәр героена мөнәсәбәтете төшенчәләрен аңлату. Әсәрнең төзелеш үзенчәлекләре, сурәтләү (пейзаж, портрет, интерьер), фикер йөртү, геройның монологы һәм диалогы, композиция үзенчәлекләре турында күзаллау булдыру.

- Чәчмә һәм тезмә сөйләмне тану, аеру; тезмә сөйләмнең үзенчәлекләрен (ритм, рифма) билгеләү.

- Фольклор һәм автор әсәрләрен аеру. Әсәрләрнең жанр төрлелеге. Фольклор формасы буларак мәкальләр, әйтемнәр, табышмаклар; аларны тану, аеру, төп фикерен билгеләү. Әкиятләр (хайваннар турында, тормыш-көнкүреш, тылсымлы) белән танышу.

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:

- дәресләрдә сәнгатьле уку, текстның эчтәлеген сөйләү һәм язу, сочинение язу, әзер темага телдән яки язма рәвештә текст әзерләү, картиналар белән эшләү, әсәргә нигезләп инсценировка эшләү, рольләргә бүлеп уку, уен кебек эш төрләрен куллану;
- әсәрне сүзләрне дөрес итеп әйтеп, кычкырып һәм эчтән укый белү;

- әсәрнең темасын, төп мәгънәсен ачыклау, мәгънәви кисәкләргә бүлү, алар арасындагы бәйләнешләрне, төп фикерне билгеләү һәм аны үз сүзләрең белән әйтеп бирү;

- тҿрле авторларның 6-8 шигырен яттан сҿйлҽү;

- кыска күлҽмле ҽсҽрлҽрнең эчтҽлеген сҿйлҽү;

- фольклор жанрларын аеру: хайваннар турындагы, тылсымлы ҽкиятлҽрне ҿйрҽнү, мҽсҽл, хикҽя турында күзаллау, халык авыз иҗаты ҽсҽрлҽре һҽм автор ҽсҽрлҽрен тҿркемли белү;

- ҽсҽр геройларын характерлый белү, авторның үз героена мҿнҽсҽбҽтен күрсҽтү, тҿрле ҽсҽр геройларына чагыштырма характеристика бирү;

- укылган ҽсҽрдҽн чагыштыру, җанландыру, контрастны таба белү;

- сүзлеклҽрдҽн файдалану, тематик сүзлеклҽр тҿзү;

- аерым бер элементы буенча китапта ориентлашырга ҿйрҽтү (авторы , исеме, эчтҽлек бите, иллюстрациялҽр).

Метапредмет нәтиҗәләр

Дҽреслектҽ ориентлаша белү;
Текстның билгеле бер ҿзегенҽ дҽреслектҽн иллюстрация табу;
Тексттан билгелҽнгҽн ҿзекне табу;
Текстта мҽгънҽсе аңлашылмаган сүзлҽрне сүзлектҽн эзлҽп табу;
―Музей йорты‖ сҽхифҽсеннҽн кирҽкле картинаны эзлҽп табу, аны күзҽтҽ һҽм анализлый белү;
Текстта орентлашу: чагыштыру, сынландыру, контраст урыннарны билгҽлҽү;
Ҽсҽрлҽрне чагыштырып уртак һҽм аермалы якларын билгелҽү;
Ҽсҽр геройларына характеристика бирү;
Ҽсҽр геройларының эш-гамҽллҽренҽ анализ ясау;
Ҽсҽрлҽрдҽ тасвирланган табигый күренешлҽр турында күзаллау булдыру;
Ритм, рифма турында белү;
Тҿрле сүзлеклҽр белҽн эшлҽү;
Аралашу культурасы булдыру;
Кагыйдҽлҽрне, күрсҽтмҽлҽрне истҽ тотып гамҽллҽр кылу;
Гамҽллҽрне тҽлап ителгҽн вакытта башлау һҽм тҽмамлау;
Үз эшчҽнлегеңне контрольгҽ алу, биремнҽрне үтҽүнең дҿреслеген тикшерү;
Тормыш тҽҗибҽсен куллану;
Тылсымлы ҽкиятлҽрне анализлый белү;
Халыкның традицион бҽйрҽмнҽрен белү;

Халык авыз иҗатыннан автор әсәрләрен аера белү;
Фольклор әсәрләрен укый белү;
Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу;
Эшләгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү;
Үз-үзеңне һәм иптәшләреңнең эшчәнлеген контрольдә тоту;
Халкыңның үткәнен белү;
Күршең белән хезмшттәшлек итү;
Ачыклый торган сораулар бирә белү;
Төрле фикерләрне исәпкә алып үз позицияңне нигезләү;
Чылбыр буенча, рольләргә бүлеп уку;
Башкалар фикерен тыңлый, үз фикереңне әйтә белү;
Әсәрнең яки әсәр өзегенең эчтәлеген сөйләү;
Әсәрне анализлау;
Төркемнәрдә хезмәттәшлек итү;
Ялгыш фикерне вакытында тәнкыйтьли белү, хаталарны күрсәтү;
Билгеле бер темага сөйләм төзи белү;
Әсәр авторлары турында мәгълүмат туплау;
Шәхескә юнәлтелгән универсаль уку гамәлләре:

Мәктәпкә уңай караш булдыру;
Сөйләм культурасын булдыру;
Төрле вакыйгалардан уртаклыкны табу;
Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру;
Әсәләрдәге геройларга гомумкешелек нормаларыннан чыгып бәя бирү;
Укылган тексттан иң кирәкле фикерне таба белү;
Сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру.

Укыту предметының эчтәлеге

1класс

Әзерлек чоры. Уку (3 сәг.) Әкият текстын тыңлау, эчтәлеген сөйләү. Балаларда текст турында башлангыч күзаллау булдыру. Рәсем белән	**Халык авыз иҗаты һәм әдәбият (10 сәг.).** Балаларда халык авыз иҗаты турында гомуми күзаллау булдырыла. Авторларның булмавы, телдән сөйләм,

бирелгән хикәяне исемләү .Текст төзү элементлары. Укылган текст эчтәлеге буенча бирелгән укытучы сорауларына җавап бирү. Текст эчтәлеген сайлап алып сөйләү, шигырь ятлау. Сүз турында башлангыч күзаллау булдыру. Басма хәрефләрнең элемент-өлгеләре белән танышу. **Әлифба чоры Уку (31 сәг.)** Сузык авазларының артикуляцияләрен ныгыту. Сузык авазларны аеру күнегүләре. Иҗек турында белешмә. Элемент-өлге ярдәме белән басма хәрефләр төзү һәм аларның формаларын үзләштерү. Укытучы укыган текстны тыңлау, эчтәлеген аңлау, куелган сорауларга җавап табу, ишетеп кабул ителгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләү. Рәсем һәм схема белән бирелгән сүзләргә аваз анализы. Аваз-хәреф схемаларын иҗекләп һәм орфоэпик дөрес итеп уку. Шартлы билгеләр һәм басма хәрефләр нигезендә сүзнең аваз формасын график формага күчерү процессын күзәтү. Яңгырау һәм саңгырау тартыкларны калын һәм нечкә яңгырашын билгеләү. Аваз-хәреф схемалары нигезендә авазларны аеру, иҗекләр, сүзләр, текстлар уку. Табышмаклар уку һәм аларның җавабын табу. Тизәйткечләр, санамышлар, үртәвечләр, өйрәнелә торган аваз булган халык мәкальләрен уку, истә калдыру һәм хәтер буенча сөйләү. Аваз. иҗек.сүз.җөмлә һәм текст турында образлы күзаллау формалаштыру. Текстта сурәтләнгән вакыйгаларга укучы баланың һәм авторның мөнәсәбәтен белдерә белү.	практик-уен характерындагы кече жанр әсәрләре. Санамыш, табышмак, тизәйткеч, эндәшләр.Халык авыз иҗатының табышмак, әйләнмәле әкият кебек формаларын практик үзләштерү. **Әдәби жанрлар (12 сәг.)** Жанрлар турындагомуми күзаллау булдыру. Рифма белән танышу: аны таба, куллана белергә күнектерү. Кыска текстлар һәм аларга ясалган иллюстрацияләрне чагыштырып, әдәби образның сәнгатьнең төрле төрләрендә тасвирлануы аңлату. Балалар проза һәм поэзиянең үзенчәлекләрен танып беләләр, ―автор‖, ―әсәрнең исеме‖ төшенчәләре бирелә, әсәрдәге персонажларны танып әйтә алалар.

2класс

Беренче ярты ел. Аңлап, дәрес һәм салмак итеп иҗекләп, иҗек төзелеше гади сүзләрне бөтен килеш уку.

Икенче ярты елда аңлап, дөрес һәм сәнгатьле итеп, сүзләп уку, читен сүзләрне иҗекләп уку. Җөмлә ахырындагы тыныш билгеләренә карата тиешле пауза һәм интонацияләрне үтәү. Өтерләр янындагы сүзләрне тиңдәшлек, эндәшү интонацияләре белән уку.

Текст өстендә эшләү. Бәйләнешле итеп сөйләү. Текст эчтәлегенә карата куелган сорауларга җавап бирү, сөйләгән эчтәлекнең дәреслеген раслаган җөмләләрне тексттан табып укып күрсәтү, укыган әсәрне бәяли белү. Укытучы биргән сораулар яки дәреслектәге рәсемле план буенча текст эчтәлеген эзлекле итеп сөйләү.

Текст эчтәлегендәге төрле күренешләрне телдән сурәтләп сөйләү. Хикәяләү эзлеклелеген саклап, бер үк сүзләрне кабатламыйча, җентекле итеп, сюжеты ачык булган кечкенә әсәрләрнең эчтәлеген сөйләү.

Әсәргә карата ясалган рәсем эчтәлеген ачу, аны хикәянең тиешле өзегенә туры китерү, шул рәсемгә караган җөмләләрне табып укып күрсәтү.

Укытучы ярдәмендә текстны кисәкләргә бүлү, аларга исем кую, укылган әсәрнең төп уен билгеләү.

Әдәби әсәр авторының теленә, сурәтләү чараларына игътибар итү — укытучы җитәкчелегендә сыйныф белән тикшерү (эпитет, чагыштыру, сынландыру, метафораларны терминнарын әйтмичә генә күзәтү).

Мәгънәләре бер-беренә якын торган сүзләрне чагыштыру, тексттагы сүз һәм әйтелмәләрне, күпмәгънәле сүзләрнең гади очракларын аеру, тексттагы вакыйгаларны, анда катнашучыларны һәм табигать күренешләрен характерлаучы сүз һәм әйтелмәләрне укытучы җитәкчелегендә эзләп табу һәм шулар ярдәмендә тиешле күренешләрне телдән тасвирлау.

Әкият, хикәя һәм шигырьне гамәли аеру, чагыштырып укып күрсәтү.

Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү). Сүзләрне дөрес әйтү.

Уку китабында кирәкле юнәлеш сайлау. «Эчтәлек» белән танышу, аңа карап, кирәкле әсәрне китаптан таба белү, укыла торган әсәргә карата бирелгән сораулар һәм биремнәрдән укытучы ярдәмендә файдалана белергә өйрәнү.

Балалар китабы белән эшләү. Белем алу, эш осталыгына өйрәтү һәм мөстәкыйль уку күнекмәләре булдыру. Китапның төп элементларын аера белү: китап тышлыгы, китап төбе, китап битләре. Китапны саклап тоту кагыйдәләре.

Авторына, китап исеменә, рәсемнәренә карап, әсәр эчтәлеген аера белү (беренче ярты елда); кем яки нәрсә турында укылды, тыңланды, шул сорауларга, җавап бирү. 3—4 китаптан торган төркемдә ориентлашу, уку темасын билгеләү, тәкъдим ителгән билгеләргә карап, китап сайлый белү. Укытучы сораулары буенча укылган әсәр эчтәлеген бергәләп сөйләү-тикшерү, фикер алышу күнекмәләрен ныгыту, әсәрдәге хәлләрне, анда катнашучыларның үз-үзләрен ничек тотуларын, холыкларын, кыланышларын әхлакый бәяләү.

Китап күргәзмәсе оештыру, китап тәкъдим итү плакаты белән (беренче ярты ел), тышлык картотекасы һәм гади каталог карточкасы белән (икенче ярты ел) таныштыру.

Беренче һәм икенче уку елы дәвамында үзләре берничә кат караган һәм укыган китапларның исемнәрен, авторларын хәтерләп әйтә алу.

Балалар китабын мөстәкыйль укуга карата укучыда уңай мөнәсәбәт булдыру һәм дәрестән тыш эшләрдә аны ныгыту; сыйныф уку почмагын чиста, тәртипле тоту, уку почмагы аша әдәби уеннар белән таныштыру, укыган әсәрләрдәге аерым күренешләрне сәхнәләштерү. Уку елы дәвамында балалар өчен чыгарылган газета, журналлар белән таныштыра бару.

3 класс

Бүлек исеме	Кыскача эчтәлеге
Хайваннар турындагы әкиятләр.	Халык авыз иҗатының бер төре булган һәм җир йөзендәге барлык милләтләрдә дә яшәп килүче, буыннан буыннарга күчеп йөри торган хайваннар турындагы әкиятләргә карата гомуми күзаллау булдыру. Әкиятләрнең гасырлар дәвамында үсеше. Гади вакыт тасмасы: 1) бик борынгы әкиятләр, 2) борынгы, 3) бик борынгы булмаган әкияти вакыйгалар турында аңлату.

	Бик борынгы әкиятләрдә хайваннар арасындагы мөнәсәбәтләр, аларның тышкы күренешләре төп урынны алып тора. Борынгы әкиятләрдә геройның аңы, хәйләгә осталыгына дан җырлана. Ә әкияти вакыйгалар исә үз эченә геройның изге эшләрен, аның сәләтен, киң күңеллеген күрсәтүне максат итеп куя. Йөремсәк әкиятләр турында күзаллау булдыру.
Мәсәл жанры.	Мәсәлләрнең ике өлештән: хикәяләү (вакыйга) һәм моральдән (нәтиҗә, тәрбияви аңлату) торуын аңлату. Мәсәлдәге хикәяләү өлешенең әкиятләрдән килеп чыгуына басым ясау. Мәсәлләрнең мораль өлешенең мәкальләр белән охшашлыгы. Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж. Лафонтен, И. Крылов, татар мәсәлчеләре К. Насыйри, Г. Тукай, М. Гафури, Г. Шамуков, Ә. Исхак һәм башка язучылар әсәрләрен өйрәнү.
Мәкаль жанры.	Мәкальләр – ул борынгылар сүзе, аталар сүзе, картлар сүзе, тәҗрибә һәм хикмәт җимеше, хәтердә сакланырга тиешле хәзинә, халыкның көмәк фикере, тормыш кагыйдәсе, сүзгә дәлил, тормышта киңәш. ―Мәкаль‖ сүзе гарәп теленнән алынган, ―урынлы сүз яки тиешле урында әйтелгән сүз‖ дигән мәгънәне аңлатуын төшендерү. Төрле халык мәкальләре. Мәкальләрне сөйләмдә, мәсәлләрдә урынлы куллану.
Хикәя жанры.	Хикәя геройлары аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренең башкарган гамәлләре аша чагылышы. Авторның үз героена мөнәсәбәте. Геройларга чагыштырмача характеристика. Герой яшәгән тирәлек, пейзаж.
Шигърият.	Кеше һәм табигать бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөнья матурлыгын шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуын инандыру. Шагыйрьдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлык. Чагыштыру,контраст,җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре:темп,тавыш көче,тон,сөйләм мелодикасы(тавышны күтәрү ,түбәнәйтү).
Библиографик культура формалаштыру.	Эчтәлек бите белән танышу, аңа карап, кирәкле әсәрне китаптан таба белү, кече яштәге мәктәп баласының дәреслектән тыш эчтәлген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану. Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләү. Балалар китабы белән эшләү. Китапның төп өч элементын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Төрле җыентыклар төзергә өйрәнү.
Уку, сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру.	Сәнгатьле уку күнекмәләре формалаштыру (интонация, тон, темп саклап кычкырып уку). Автор бирергә теләгән картинаны күзал-лау. Эчтән укый белергә күнектерү. Чылбыр рәвешендә укыганда, үз урыныңны белеп, чират буенча уку. Укылган әсәргә анализ ясау. Уку техникасын үстерү.

4класс

Әдәбият белеменнән мәгълүматлар. Сатира белән танышу. Җанлы гәүдәләнешне чынбарлыкны тасвирлауда файдалану.

Уку күнекмәләре. Йөгерек, аңлап, дөрес, сәнгатьле һәм орфоэпия нормаларын үтәп, тулы сүзләр белән уку. Уку күнекмәләренең ике төрен да (эчтән һәм кычкырып уку) интенсив үстерү. Төрле күләмдәге һәм жанрдагы әсәрләрне йөгерек һәм аңлап уку.

Сәнгатьле уку һәм сәнгатьле сөйләү күнекмәләрен камилләштерү. Сөйләм техникасына, дөрес сулыш алуга, тавыш көчен үстерүгә, иҗекләрнең һәм авазларның әйтелеш төгәллегенә күнегүләр. Интонация (тизлек, ритм, логик басым, сөйләм һәм укуның музыкаль яңгырашы) өстендә эш. Сәнгатьле укуга мөстәкыйль рәвештә әзерләнү.

Текст өстендә эш. Укыганның төп фикерен мөстәкыйль әйтеп бирү, текстның мәгънәле кисәкләрен билгеләү. Үзлегеннән төзелгән план яки сүзле рәсем буенча текст эчтәлеген тулысынча, сайлап һәм кыскача сөйләү. Укытучы билгеләгән темага хикәя төзү өчен тексттан материал сайлый белү. Эчтәлекне логик эзлеклелектә һәм төгәл сөйләү. Диалогларны хикәяләү формасына күчерә алу. Персонажларга, укытучы тәкъдим иткән сүзләрне кертеп, характеристика бирү; укытучы ярдәмендә алар турындагы белешмәләрне берләштерү: исеме, яше, тышкы кыяфәте, эш-кыланышлары, гадәте, хыяллары, дуслары, дошманнары. Әсәр геройларының сөйләм үзенчәлекләрен билгеләү, аларның эш-кыланышларын, тирә- якка, дөньяга карашларын чагыштырып карау узеңнең һәм авторның геройга мөнәсәбәтен ачыклау. Текстагы сүзләрнең мәгънә төсмерләрен аера белү һәм аларны сөйләмдә куллану,сурәтләү чараларын тану һәм аңлау (чагыштыру, эпитет, метафора, фразеологик берәмлеклар).

Укучыларның сүзлеген баету һәм активлаштыру . Әйтмә сөйләмне, аның эчтәлеген, ачыклыгын һәм сәнгатьлелеген үстерү. Эчтәлекне иҗади сөйләү: әсәрнең герое исеменнән аның язмышы турында хикәяләүне дәвам итү; тормышта күзәтелгән вакыйгалар турында хикәя төзү. Предметларга, табигать күренешләрен» сүзле картина ясау. Укытучы билгеләгән темага фикер йөртү һәм тасвирлама формасында текстлар төзү.

Дәреслек белән эшләү. Эчтәлек өлешендә җиңел ориентлашу. Текстларга куелган сорау һәм биремнәрне мөстәкыйль үтәү, дәреслекнең методик һәм белешмә аппараты белән эш итү. «Абзац», «кызыл юл», «бүлек исеме» төшенчәләрен аңлау һәм куллану.

Балалар китабы белән эшләү. Даими рәвештә китапка мөрәҗәгать итү, әдәби әсәрләрне укып бару ихтыяҗы тәрбияләү, укыган һәм ишеткән турында фикер алышуга теләк уяту, китапны кабат укудан шатлык, канагатьлек хисе кичерү өчен шартлар тудыру.

Шигърият дөньясына керү, шигырь ятлау. Төрле шагыйрьләрнең бер темага язган шигырьләрен, аерым әдипнең төрле шигырьләрен чагыштыру. Авторның геройга, вакыйгаларга, күренешләргә мөнәсәбәтен сиземли алу, үз фикереңне ачык әйтә белү. Табигатьне төрле ел фасылларында чагыштырып, дөньяның күп төсле, формаларның күп төрле икәнлеген аңларга ярдәм итү, матурлыкка тиешле хисләр белән җавап бирергә, оригиналь һәм стандарт булмаган фикерләр белән кызыксынырга, гади предметларның гадәти булмаган якларын ачарга өйрәтү.

Телевизион тапшырулар, фильмнар турында үз фикереңне язып бирү, укылган китапка кыска аннотацияләр язу. Шигырьләр, хикәяләр язып карау. Әсәр геройларының сүзле портретларын ясау. Әдәбият, музыка, сынлы сәнгать тудырган образларның үзенчәлекләрен чагыштыру. Иҗади эшләрне сыйныфта бергәләп тикшерү, сыйныфташларның иҗатына игътибарлы булу, теләктәшлек күрсәтү.

Әкият, бәет, мәсәл, хикәя, шигырь жанрларының үзенчәлекләрен белү.

Яттан өйрәнү — дәрестә укылган яки программадан тыш сайланган 10—12 шигырь.

1.Тылсымлы әкият кануннарын өйрәнәбез: үткәннәрне янадан кичереп, бүгенге тормыш белән бәйлибез.

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Хапи алла турында миф, ―Җир йөзендә яшәгән беренче кешеләр‖, ―Җир ничек барлыкка килгән‖, Бумеранг (Австралия халык әкияте), ―Кырык кыз‖ риваяте, Р.Вәлиева ―Изгеләр тавы‖, ―Борынгы легендалар ни сөйли?‖, ―Тотем агачлар‖, Р. Миңнуллин ―Сабантуйда‖ ,―Пәйгамбәрнен тууы‖ хикәяте, ―Мәрҗән каласы һәм 12 кыз хикәяте‖, ―Туган як сылуы- ак каен‖, З.Ярмәки ―Ак каен‖, ―Чыршы ни өчен мәңге яшел?‖ легенда, М.Сафин ―Каенага, каенишләр‖, ―Абага чәчәге‖, Г.Кутуй ―Рөстәм маҗаралары‖, ―Тотем хайваннар‖, Р.Шәмсетдинов ―Алтын Урда. Хан ауда‖ картинасы, Р.Миңнуллин ―Алтын Урда‖,‖Татар мифологиясендә Ак бүре‖, Дәрдмәнд. Гали (хикмәт), ―Ике кыз‖ татар халык әкияте, ―Әкиятләрдә Ак елан‖,‖Үги кыз‖ татар халык әкияте, ―Еланнар патшасы Шаһмара‖.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, эчтәлек сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль төрләре: телдән тест.

Милли төбәк компоненты: Татар халык авыз иҗаты белән танышу

2. Фольклорга нигезләнгән хикәяләү.

Бүлекнең төп эчтәлеге:

―Борынгы шагыйрь Кол Гали.‖, Ш.Галиев ―Кол Галигә‖, Р.Шәмсетдинов ―Кол Гали‖ картинасы, ―Тоткын Сөембикә‖ җыры, К.Гали ―Кыйссаи Йосыф‖, М. ― Кыссаи Йосыф‖ , М.Рәфыйков ―Усак яфраклары сөйләшә‖, Р.Харис ―Зөләйха‖, ―Без татар балалары‖, Г.Латыйп. ―Безнең нәсел‖, Э.Шәрифуллина. ―Без-татар балалары‖. Р.Миннуллин ―Татарларым‖ ,―Нәсел агачы‖, ―Су асты патшалыгында‖, Ә.Рәшит ―Нәсел агачы, Ф.Гыйрфанов. ―Болгар ханнары шәҗәрәсе‖, Х.Камалов. ―Археолог‖, Ф.Бәйрәмова «Кара пулат» ―Су кызы‖, Ф.Мәҗитов ―Яңгыр кызы Гөлтамчы‖,Батулла ―Су иясе‖,―Айсылу – бәхетле бала‖, Н.Сәйяр. ―Айсылу‖, Г.Гыйльманов ―Жавапсыз легенда‖. Г.Вәлиева «Кызыктырсалар да»

Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөньяның матурлыгы ―шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуга инандыру. Шигырьдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлык. Чагыштыру, контраст, җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, эчтәлек сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль төрләре: телдән тест.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары иҗаты белән танышу.

3.Шагыйрьләр, рәссамнар ижаты аша табигать һәм кешеләрнең матурлыгын аңларга өйрәнәбез.

Бүлекнең төп эчтәлеге:

―Жирдҽ мина ни кирҽк?‖, Ш.Галиев ―Жирдҽ мина ни кирҽк?‖, Г.Гыйлманов ―Чишмҽгҽ бардык‖, Ш.Галиев ―Алсу дҿнья‖ ,―Шҽехзадҽ Бабич шигырьлҽре‖, Ш.Бабич ―Габдулла ҽфҽнде Тукаев‖, ―Тын тҿн‖, В.Хҽйруллина ―Чикерткҽ‖ , Р.Миннуллин ―Утыз Имҽнине укыганда туган уйлар‖, ―Кҿзге табигать мизгеллҽре‖, К.Булатова ―Кичҽ генҽ‖, Р.Корбан ―Ярдҽм итик‖, Г.Рҽхим ―Кҿзге урман‖, м.Усманов ―Урман күле‖, О.Кульпин ―Зҽңгҽр култык‖ , Г.Рҽхим ―Кҿз йҿри‖, М.Мирза ―Кҿз‖ ― Кышкы сандугач‖, Г.Рҽхим ―Песнҽк‖, М.Сафин ―Сокланмый булдыра алмыйм‖, Г.Юнысова ―Мактанчык саескан‖, ‖ Иртҽ яме, иртҽ моны –жан авазы‖, Р.Корбан ―Каеннар бишек шикелле‖, З.Ярмҽки ―Иртҽ‖, Н.Думави ―Беренче кар‖. Р.Харис ―Ак карлар арасында‖, ‖ Ҿнкҽм портреты‖, Г.Сабитов ―Кадерле ул Туган як!‖ ―Ин матур сүз‖, Г.Сабитов ―Чҽчҽк нигҽ боекты?‖,С.Шакир ―Ландыш чҽчҽге‖, Р.Вҽлиева ―Энже чҽчҽк‖, Н.Исҽнбҽт ―Ҿч матур сүз‖ , ―Кеше ышанмаслык сүзне чын булса да сҿйлҽмҽ‖ И. Нҽбиуллина ―Тҽмле тел‖, Л.Лерон ―Кыхмырый һҽм Шыхмырый‖, И.Гыйлҽжев ―Тутыкмас тотка‖, М.Ҽгълҽмов «Матурлык минем белҽн»

Жанр үзенчҽлеклҽре: сурҽтлҽнгҽн вакыйгаларның тормышчанлыгы; ҽхлакый проблемаларның актуальлеге; уйдырмалар. Хикҽянең тҿп мҽгънҽсе. Хикҽя исеменең эчтҽлеккҽ туры килүе. Хикҽя геройлары, аларның портретлары һҽм характерларының сҿйлҽмнҽре, башкарган гамҽллҽре аша чагылышы. Авторның үз героена мҿнҽсҽбҽте.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сҿйлҽү, тҿркемдҽ һҽм парларда.

Контроль төрләре: телдҽн тест.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары ижаты белҽн танышу.

4. Безгә кадәр яшәгән яшьтәшләребез тормышы белән танышабыз. Бүлекнең төп эчтәлеге:

―Газаплы язмыш‖, Г.Галиев ―Бибкҽй аланы‖, З.Бҽшири ―Бер асрауның аһ-зары», ―Кечкенҽ хезмҽтче‖, Ҽ.Фҽйзи ―Асрарга бала бирҽм‖, Ф.Ҽмирхан ―Кечкенҽ хезмҽтче‖, ―Күз яшьле балачак‖, К.Нҽҗми ―Нҽсимҽнең беренче эш кҿне‖, В.Маяковский ―Күрешү‖, Д.Аппакова ―Кечкенҽ Бануның тарихы‖, ‖ Каникуллар рҽхҽт вакыт‖, Г.Тукай ―Таз‖, Г.Ибраһимов ―Укудан кайткач‖, Ф.Решетников ―Каникулга кайтты‖ , Ф.Хҿсни ― Малай белҽн солдат‖,Р.Харис ―Фронтовиклар‖. ―Балачак хҽтирҽлҽре‖, А.Ҽхмҽт ―Кем эше бу?‖, С.Хҽким ―Яратам мин‖.

Кеше һҽм табигать бергҽлеге. Дҿньяны шагыйрь күзлегеннҽн чыгып күзаллау. Ҽйлҽнҽ-тирҽ дҿньяның матурлыгы ―шагыйрь ҿчен илһам чишмҽсе булуга инандыру. Шигырьдҽ чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор ҽсҽрлҽрендҽ һҽм халык авыз ижатында охшашлык. Чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади ҽдҽби алымнарны таба белү. Жанлы сҿйлҽмнең мҿһим чараларын үзлҽштерү күнегүлҽре: темп, тавыш кҿче, тон, сҿйлҽм мелодикасы (тавышны күтҽрү, түбҽнҽйтү).

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сҿйлҽү, тҿркемдҽ һҽм парларда.

Контроль төрләре: телдҽн тест.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары ижаты белҽн танышу

5. Матурлыкнын безгә ничек тәэсир итүен аңларга тырышабыз Бүлекнең төп эчтәлеге:

―Матурлык дөньяны коткара‖, М.Мәһдиев ―Бәхиллəшү‖ (өзек), Зөлфәт ―Кыз тавы‖,―Көннәрем гөрләп торсын‖, В.Хәйруллина ―Хәерле көн‖, Р.Миңнуллин ―Иртән иртүк‖, Д.Гайнетдинова ―Исәнме, яна көн", Н. Әхмәдиев ―Хәерле иртә‖.‖ Каен-урман чибәре‖, Г.Гыйльманов ―Кайтаваз‖, С.Гафарова ―Көз‖, И.Шишкин ―Каенлык‖, К.Максимов ―Каенлык‖, ‖ Ш.Галиев ―Урман ява‖, Р.Вәлиева ―Бөтен дөнья ак кына‖,‖ Язгы мон‖, ―Серле күк‖, Н.Исәнбәт ―Кышкы төндә‖, Р.Мингалим ―Бүген төнлә күккә кара‖ Матурлык дөньясы‖,‖ Л.Исхакова.‖Шомырт чәчәкләре ак кына‖, Ил көзгесендә Туган як‖, К. Булатова. ―Шушы яктан, шушы туфрактан без‖, К.Максимов ―Идел көзгесендә‖ , ―Туган көнгә – салават күпере‖, Батулла. ―Салават күпере кайда йоклый?‖, ‖ Табигать – серле дөнья», Г.Гыйлманов ―Курай‖, Җ.Дәрзаман. ―Бөҗәкләр белән сөйләшү‖, Батулла ―Терек-терек кырмыска‖, ‖ Аккошлар- сак кошлар‖ Г.Хәсәнов ―Аккош‖, Р.Фәйзуллин ―Быелгы яз‖, А.Тимергалина ―Аккош‖, ‖ Сандугач-табигать жырчысы‖, Р.Миңнуллин ―Атказанган сандугач‖. К.Сибгатуллин ―Бөтен кеше бүген шундый әйбәт‖.

Үзбәя бирә белү, табигатьне җанлы итеп күрә белү, табигатьнең кабатланмас кыйммәтен аңлый белү, дөньяга шигъри караш белән объектив караш арасындагы аерманы аера белү, гади генә предметлардан да тылсым күрә белү, бер тамчы суда да дөнья белән танышырга мөмкин икәнлеген аңлау, бинокль аша да дөнья белән танышырга мөмкин икәнлеген белү, матурлыкны ―Күңел күзе‖ белән күрә белү, күзәтүчән, игътибарлы һәм хыялый була белү, төрле ситуациядән чыгу өчен оптимистик карарлар кабул итү, тема һәм фикер уртаклыгын таба белү, авторның төп фикерен аңлый белү

. **Эш формалары:** практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль тәрләре: телдән тест.

Милли тәбәк компоненты: Татар язучылары иҗаты белән танышу

6. Жирдә кеше булу өчен , кеше күпме юллар үтә?

Бүлекнең тәп эчтәлеге:

“Тылсымлы, кодрәтле үлән‖, Г.Хәсәнов. ―Абага‖. ―Кирлемән мажаралары‖, Л.Толстой ―Слива төше‖, Р.Хисмәтуллин ―Аһ, бер китсәң кирегә‖‖ Урман докторы‖, Җ.Тәрҗеманов ―Шуктуган‖, Ш.Галиев ―Тукран сые‖, ‖ Гөмбәләр серен белү кирәк‖, Н.Сладков ―Тыштан ялтырый, эчтән калтырый‖, Е.Зуев ―Урман хәзинәләре‖ ―Бану әби сабагы‖, ―Аш пешерү хикмәтләре», Р.Рахман ―Кесәл‖, ―Татар халык ашлары‖, Э.Шарифуллина ―Тормыш яме‖, В.Кочунов ―Бәйрәмчә натюрморт‖ ―Балалар дөньясы», Д.Гайнетдинова ―Батыр Хәбир‖, Л.Гыймадиева ―Кара урман, караңгы төн». ―Бүрек-нәни кәчек‖, Г.Гыйманов ―Минем исемем Бүрек‖ ,―Бүрек-ышанычлы сакчы‖. В.Нуриев ―Ачуланма инде, Илһам!‖ Р.Вәлиев ―Кошлар кайта‖, ―Кайтчы, Сөембикә‖.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль тәрләре: телдән тест.

Милли тәбәк компоненты: Балалар газета-журналлары белән танышу.

7. Сәнгать дөньясынын үзенә генә хас үзенчәлекләрен ачыклыйбыз

Бүлекнең тәп эчтәлеге:

“Бәбкә үстерү хикмәтләре‖, Р.Вәлиев ―Кошлар кайта‖, К.Насыйри. ―Каз итен, коймакка төреп, каймакка манып ашау‖, В.Хәйруллина ―Алмаштыру‖ ―Чыпчыкнын да жыры бар‖, Мөҗәһит ―Кемнең сайрыйсы килми?‖, К.Сибгатуллин ―Чыпчык‖, И.Туктар ―Букет‖, ―Бер каен үсә‖, Р.Корбан ―Курай‖, ―Яз галәмәтләре‖, Р.Әхмәтҗанов ―Безнең шигыры‖, И.Гыйләҗев ―Охшашлык‖

Әсәрләрне анализлый белү, рәссамнарның матурлыкны буяулар белән бирү үзенчәлекләрен белү, картиналардагы матурлыкны күрә белү, табигатьнең матурлыгын күрә белү.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль төрләре: телдән тест.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары иҗаты белән танышу

8. Үткәне булмаган халыкнын киләчәге юк.Туган ил турында уйланабыз Бүлекнең төп эчтәлеге:

―Һәркемгә үз Ватаны кадерле.‖ А.Алиш ―Сертотмас үрдәк‖, Р.Вәлиев ―Ватаным‖, Татарстан флагы‖, Р.Харис ―Татарстан әләме‖, В.Худяков ―Сөенбикәне Казаннан алып китү‖ , ―Зур тарихлы батыр халкым‖, Н.Арсланов ―Халкыма‖, Г.Морат ―Чит тел‖, К.Венинг ―Казанны яулап алу‖, Г.Вәлиева ―Карт алаша колагы‖ ―Балачакнын онытылмаслык Истәлекләре‖, М.Мирза ―Балачак хатирәсе‖, С.Хәким ―Тегермән стенасындагы язулар‖ ―Авыр елларда‖, Р.Фәйзуллин ―Минем әти‖, А.Ширяева ―Авыр елларда‖, Н.Каштан ―Әрем исе‖. ―Сөю-ин куәтле дәва‖, М.Кәрим ―Безнең кадерле кунак‖, Р.Вәлиева ―Онытма‖, М.Җәлил ―Дару ,―Кыю очучылар‖, Г.Кутуй‖Яшен‖ , А.Пластов ―Фашист самолеты очып үтте‖, Ш.Рәкыйпов ―Тәңге очыш‖. ―Һәркемгә якын ул туган як‖. Г.Мөхәммәтшин ―Туган як‖, М.Галиев ―Туган як‖, Н.Исәнбәт ―Туган ил‖, Р.Харис ―Туган җир‖

табигатьнең матурлыгын күрә белү.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Контроль төрләре: телдән тест.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары иҗаты белән таныш

Сәгатьләр саны:Барысы 68; атнага 2

1класс

№	Бүлекләрнең темасы	Сәгать саны
1.	Әзерлек чоры	3сәг.
2.	Әлифба чоры	31сәг.
3.	Сәяхәткә чыгу	9 сәг.
4.	Кайтаваз мәгарәсе	7 сәг.
5.	Аю өне янында	8 сәг.
6.	Чәчәкле аланда	6 сәг.
7	Урман мәктәбендә	11 сәг.
8.	Шүрәледә кунакта	10 сәг.
9.	Китап рәссамы күргәзмәсендә.	4 сәг.
	Барлыгы	68 сәг.

Сәгатьләр саны:Барысы 68; атнага 2
2 класс

№	Бүлекләрнең темасы	Сәгать саны
1	Белдекле керпеде̇ кунакта.	21 се̇г.
2	Белме̇емеште̇ кунакта.	4се̇г.
3	Укымышлы ябалак янында.	4 се̇г.
4	Аю ҿененде̇.	4 се̇г.
5	Хыялда тудырган дҿнья	4 се̇г.
6	Балалар ҿчен газета һе̇м ңурналлар.	4 се̇г.
7	Табигат серле һе̇м җанлы дҿнҗя	4 се̇г.
8	Кҿлке ничек туа.	6 се̇г.
	Барлыгы	68 се̇г.

Сәгатьләр саны:
Барысы 68; атнага 2
3 класс

№	Бүлекләрнең темасы	Сәгать саны
1	Күзе̇те̇без һе̇м те̇эсирле̇ребез беле̇н уртаклашабыз.	14 се̇г.
2	Чагыштырулар серене̇ тҿшене̇без.	6 се̇г.
3	Кешеле̇рнең хыялларын аңларга тырышабыз.	7 се̇г.
4	Ярату хакында.	9 се̇г.
5	Хикме̇тле тормыш те̇жрибе̇се туплыйбыз.	7 се̇г.
6	Кҿлке серле̇рен эзлибез.	5 се̇г.
7	Герой ничек туа?	9 се̇г.
8	Үтке̇нне̇р беле̇н хе̇зергесен чагыштырабыз.	11 се̇г.
	Барлыгы	68 се̇г.

Сәгатьләр саны:Барысы 68; атнага 2
4 класс

№	**Бүлеклəрнең темасы**	**Сəгать саны**
1	Тылсымлы ҽкият кануннарын ҿйрҽнҽбез: үткҽннҽргҽ кире кайтып, аларны яңадан кичерҽбез, бүгенге тормыш белҽн бҽйлибез	13 сҽг.
2	Фольклорга нигезлҽнгҽн хикҽялҽү. Дастан, риваять һҽм легендалар аша тарих белҽн танышабыз, ҽ автор ҽкиятлҽре хислҽр дҿньясына чакыра.	7 сҽг.
3	Шагыйрьлҽр һҽм рҽссамнар иҗаты аша та-бигать һҽм кешелҽрнең матурлыгын аңларга ҿйрҽнҽбез.	8 сҽг.
4	Безгҽ кадҽр яшҽгҽн яшьтҽшлҽребез тор-мышы белҽн танышабыз**.**	6 сҽг.
5	Матурлыкның безгҽ ничек тҽэсир иткҽнен аңларга тырышабыз.	11 сҽг.
6	Җирдҽ кеше булу ҿчен, кеше күпме юллар үтҽ?	10 сҽг.
7	Сҽнгать дҿньясының үзенҽ генҽ хас үзенчҽ-леклҽрен ачыклыйбыз.	4 сҽг.
8	Үткҽне булмаган халыкның килҽчҽге юк.Туган ил турында уйланабыз	9 сҽг.
	Барлыгы	68 сҽг.

В данном документе пронумеровано,
Прошнуровано и скреплено печатью

______________________________ листов

Директор школы: ______________

З.А.Гайнуллин